

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

Lună 85 cr., 1/2 an 2 fl. 50 cr., 1 an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru monarhie:

Lună 1 fl. 20 cr., 1/2 an 3 fl. 50 cr., 1 an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamente se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-oră 6 cr., a treia-oră 5 cr., și timbru de 30 cr.

Redacția și administrația: Strada Poplăci Nr. 15.

Telefon Nr. 14.

Se prenumerează și la poste și la librării.

Epistole nefrancate se refuză. — Manuscripte nu se înapoiază.

Numeri singuratici à 5 cr. se vând la Tipografia, soc. pe acțiuni.

Spre federalism.

În zilele din urmă s'a amintit și noi revizuirea constituției. Din ce cu ce rost, nu o știm. Nu ni-o nici cel ce a amintit-o, și mai spune cum crede, că s'ar s'ar esopera revizuirea constituției, ca să ne dea „destule ga-esistența noastră de neam și fi asigurată“.

Se vorbă „revizuirea constituției“, și încă în direcțiunea Prîn ea s'ar da un mij spre rezolvarea marilor che-nalitate, cari sunt în direcțiune cardinale ale politice.

Și numai ca discu-revizuirea constituției“ interesantă și ispititoare ocupă de politică. Mai a se „conlucrăm într'a-nii. De aceea ar fi ască mai explicit și mai se vorbește de această

Se vede că la noi revizuirea vede numai printr'un tunci dincolo de Leitha. cu adevărat ca un greș politic.

Ca fulgerele obstruc-țiunii pară parlamentului din Viena, nu s'ar ordinațiilor pentru egalitate a limbilor erau norii din cer. Căra electricitatea acestor tuncuri parlamentare. O nu! Mai mult ridicați asupra orizontului de putere electrică, norul se și greu, care era ascuns încă orizont, dar amenința să se ridice și se descărca... Era norul: „revizuirea constituției“.

Unii dorcest nor și-l priveau ca plin de ro binecuvântări pentru pământul patriei. Alții se temeau, că el ascunde în sine tunete și fulgere, cari eventual de moarte pe cei-ce până aci au fost sub scutul de parafulger al altor țări.

E fapt, că obstrucțiunii în zilele din urmă s'au fost infuriat, nu atât cunoscutelor ordinațiuni, cât personul ce se lăse, că se pregătește lovitură de stat, că se tinde spre revizuirea constituției, că vor se introduce federalismul.

Atât mesagerii tron, cât și mai ales adresa de re proiectată de ma-

goritate a accentuat lărgirea autonomiei singuraticelor „țeri“. De aci până la federalism mai este însă un pas, un pas care trebuie făcut chiar cu oare-care schimbare de direcțiune.

Articoli: „Întrevederea dela S.-Petersburg“ publicați în numărul 106—8 ai „Tribunei“ ne dau destulă orientare asupra acestui fapt. Și ceea-ce se analiza în acei articoli, legătura ce pare a exista între întrevederea împăraților dela S.-Petersburg și între sulevarea de nou a ideii federalismului în Austria, câștigă tot mai multă probabilitate, ba se confirmă așa de mult prin alte semne, încât ne vine să credem, că e un fapt.

E caracteristic la tot cazul, că ziare cari combăteau în totdeauna federalismul, batjocorindu-l ca pe o fantomă nerealisabilă, ce ar duce numai la ruina imperiului, acum în timpul din urmă ce concade cu visita Monarhului la Petersburg, bat cu totul alte coarde. Ear' ziare mari și importante, ca „Reichswehr“ pledează pe față pentru federalism.

E caracteristic, că convorbirea contelui Ignatiev cu corespondentul unui ziar vienez, convorbire de care ieri am amintit pe scurt, dar' la care vom reveni, — intră și ea în șirul acesta de idei și prin tenorul seu ne confirmă tot mai mult părerea, că între Rusia și Austro-Ungaria s'a stabilit un acord, care asigură pace durabilă imperiului nostru, că această pace se intenționează din partea cercurilor hotărâtoare a se folosi spre consolidarea internă prin rezolvarea mai cu temei a chestiunii naționalităților.

Că din partea Rusiei se dorește acest lucru e firesc, pentru-că e în favorul atâtor popoare slave. Conte Ignatiev a spus-o clar, cum Rușii așteaptă ca devisa Habsburgilor: „Iustitia erga omnes nationes“ să se aplice față cu Slavii, și constată, că în Cisleithania această de-visă începe a se și aplica.

Mai adaug o notă, care ori-cât de neînsemnată e totuși caracteristică. Ziarul, care a intervievat pe contele Ignatiev, acel „un ziar vienez“ al cărui nume „Magyarország“ — din care am scos noi notița de ieri — îl retace, este tocmai Reichswehr, un organ cu caracter semi-oficios, și totuși campion al federalismului. Nexul de idei eată devine și mai strins.

Că Maghiarii se tem de federalism o știm; și e firesc, din punctul lor de vedere, că se tem. De s'ar introduce chiar și numai în Austria, federalismul ar ave negreșit influință și asupra Ungariei, care nu s'ar mai pute îngădi

față cu pretensiunile de libertate națională a popoarelor nemaghiare. Și atunci ar fi gata cu hegemonia de astăzi a Maghiarilor; atunci s'ar sfîrși cu exclusivă gustare a bunătăților, de cari ei singuri se bucură în stat. Raportul acesta de simpatie, adevărat antipatie, ce există între Maghiari și federalism, între federaliști și Maghiari, între Ruși și Maghiari, chiar și el e caracteristic.

„Reichswehr“ tot așa de puțin iubeste pe Maghiari, cum și Maghiarii iubesc ziarul „Reichswehr“.

Contele Ignatiev a spus-o, cât de dragi li-s Rușilor Maghiarii și Jidanii, că nu li-ar trebui în țeară pentru toate comorile lunei, și că chiar când ar ocupa Rușii Austro Ungaria, sau o parte a ei, ar resigna se o anecheze, de uritul Maghiarilor.

Caracteristic pentru temerea Maghiarilor de federalism, e și ceea ce a spus Fejérvár, ministrul de honvezi, în dieta din Pesta, mai ieri-alaltăieri. El zicea că nu poate introduce limba maghiară în armată, pentru-că atunci și alte popoare, Polonii, Cehii, etc. ar putea cere același lucru, și asta ar însemna — federalismul în armată.

Astfel Maghiarii mai bine abzie și ei de un drept, care li-se pare de altfel foarte natural, numai nu cumva să promoveze indirect federalismul.

Și cu toate acestea ideea federalismului prinde tot mai mult teren.

„N. F. Presse“ a zis că Austria stă în fața alternativei: absolutism ori federalism.

Mai de curând Frankfurter Zeitung, organ de același calibru zice, că „federalismul va veni și va trebui să vină; dacă nu-l fac Nemții și Cehii, îl vor face clericii feudali“.

Că presa catolică, și peste tot socialii creștini sunt pentru federalism, se știe. Din ce în ce tot mai mult se pronunță pentru federalism.

Deutsches Volksblatt e recunoscută federalistă și cetitorii noștri au avut ocaziune de a se convinge despre aceasta.

În zilele din urmă tot pentru federalism pledează și Graser Extrablatt, organ creștin-social, care zice: „Germanul însă trebuie să fie federalist, dacă vrea să nu fie domn în casa sa“. (În nrul proxim vom da probe din aceste ziare. Red. „Trib.“)

Eată cum progresează curentul spre federalism!

FOIȚA „TRIBUNEI“.

Portrete contane.

— Dela convenirea „Reuniunii“. —

O privesc adesea — clasică!...

E de față, pot să vă prezint societatea română aleasă a Sibiu, faimosul Sibiu. Preoți, profesori, ofițeri, teologi, pedagogi, etc., stau risipiți într-o poezie, printre cercurile dragălașe ale damelor, doșoarelor, strălucitoare în variate și rare priviri și... colorii de toalete...

În frunte, la o masă, stau sârbătorii serii: frumosul și seriosul Dima, apoi gentila și damă, domnișoare și admiratori..., nu ai Popovici sau Dima, ci ai — domnișoarele, între ei un tiner simpatice, fercheș și vioier — se distinge. E strein, nu-l vorbă, — are a face?... Arta e în-ter-na-ti-o-nă? Ești auzit, voi, laicilor?! A spus-o domnișorul dirigental reuniunii, cel mai compun în materie d'al d'asta...

În fața mesei de priști stă mulțimea imponentă și ale admiratorilor — artei... în-ter-na-ti-o-nă? Străni și tineri, dame și domni, laici și civili și uni-formați, toți dau un mosaic, un

delicios tablou — se mi-se ierte vorba — vivant...

Printre ei, mai toți oameni de oraș și încă de Sibiu, se observă căi-va provinciali rumeni și voinici — „homini rustici“ — vorba unuia dintre ei.

Ochii tuturor privesc tîntă la eroul serii, la cuceritorul de simpatii și de... inimă, la adorabilul Popovici.

E chiar în fruntea mesei.

De statură mijlocie, bine făcut, mlădios și vechic vial, față brunetă distinsă, fruntea senină și înaltă, păr mare, peptănat în sus, ochi negri și strălucitori, mustață groasă și bine grijită, barba rasă, zvercheri de aur pe nas, graiul puternic și dulce, privirea pătrunzătoare și ademenitoare, — e un adevărat cavalier modern. Povesteste viu și neconștient cu domnișoarele din jur, cari îl admiră, ca și publicul, de nu mai mult!... Căci toate sînt îndrăgostite foc în el... Păcat, că e căsătorit și are și copii...

— La capătul opus al aceleiași mese, într'un discret și retras ungher de sală, stau eu... M'a alungat acolo slujba de raportor. Și așa fi nemângăiat, dacă hărtia și creionul dinainte mi-ar fi unicii prieteni de masă și de societate, unica distracție... Dar, din ferici-re, mă află într'un cerc delicio pentru mine, într'un cerc de străluciri tineri, toți ne-Sibieni, de obtrșie, ca și de sentimente! între ei doi fruntași ai tinerimei universitare, unul fost altul urmașul lui, actual-conducător, deși de present, e în uniformă...

Sînt toți încantați de splendida societate și așteaptă impacienți elevația convenirei, înălțarea impersonală, toastele diferitelor personaje (era se zice: personalități)...

Și cum le asult vorbele de dor și nerăbdare, și cum admir imensa mulțime de oameni, admiratori și ei, gândul mi-se duce departe, departe, în timp și în spațiu...

Doi ani înainte, în Brașov... Era o convenire cu desăvîrșire asemănătoare, în fond, ca și în prezentare. Sărbătoriau pe Băseasca, celebra tregediana... Înălțător s'a inaugurat atunci momentul toastelor... Tîne-rul director al gimnasului nostru de acolo a rostit un classic discurs național, preparat acasă... Și lumea s'a însuflețit nespun, au urmat dragălașe toate improvizate, Băseasca a răspuns atât de frumos...

Așa va fi și acum?...

— Mai încapă încoială?! Nu se tin Sibienii mult deasupra Brașovenilor, nu-s ei în centrul României din Ardeal, li cunoaște doar toată lumea, și eu, ca vechiu Sibian, cu atât mai bine fi cunosc...

Se face o liniște sărbătorească...

S'auzim, s'auzim!

E dirigentul, care a luat cuvîntul, el, omul cel mai competent, cel mai chemat...

...Publicul adunat aici, admirator al artei în-ter-na-ti-o-nă-le... răsună semnificativ accentuat și cu vîdit colorit de aluzie... glasul dirigentului, care privește triumfător la... admiratori.

În cercul tineresc, unde mă găsesc și eu, se stîrnete un murmur de nemulțumire...

Dar' e prea ascuns ungherul și prea e domol murmurul, masa publicului nu-l aude, ci tace și ascultă mai departe.

Glasul dirigentului urmează a răsună măsurat, cu cumpăt și uneori trăgănat.

Sîntem mîndri, că am primit în stîlul nostru pe un artist atât de mare...

Aștept cu încordare, doar' va veni pasajul mult așteptat, care să înalțe publicul, să spuze ceva extraordinar, corăspunzător însemnătății extraordinare a artistului, satisfăcător pentru cei dornici de elevația sufletească...

Dar' nu s'aude nimic. Vorbitorul nu-i orator, discursul nu-i preparat și publicul nu se entusiasmează excepțional, ci egal căldurii vorbelor ce se rostesc...

...Și deși avem un locaș atât de modest, dorim să-l mai vedem pe dl Popovici cît de des în mijlocul nostru, unde cu aceeași căldură îl vom primi, pe cît ne iartă împregiurările...

...S'a sfîrșit discursul, s'au sfîrșit ilusiile așteptărilor mele și ale colegilor de masă...

„Să trăiască“, „Bravo“ sînt ecoul vorbirei — se poate altfel? — Dar' ecoul nu-i furtunos, expansiv, ci calm. (Pe semne, ca să fie demn, un sgomotos)...

Liniștea se perde și gălăgia vaoale a convenirilor își reia stăpînirea... Oamenii, în masă, nu par de loc disiluzionați, ci mai mult — indiferenți.

— S'auzim, S'auzim!

Alt vorbitor! Cine e?

Un tiner „om al bisericei“, cum tînuși și-a zis, se ridică. E înalt, subțirel, cu o

Irlanda non coronat. Am amintit într'un număr anterior, că Irlandezii nu vor lua parte la jubileul reginei Victoria și din acest incident tin a-și exprima de nou nemulțumirea față de stările și prigonirile, la care sînt expuși. Acesteia s'a dat acum expresiune la parlamentul din Londra. Parlamentul a primit propunerea lui Balfour, ca deputații se participe în corpore la serviciul divin, ce se va celebra cu ocaziunea jubileului în biserica St.-Margareta.

Deputatul irlandez William Redmond a protestat contra acestei propuneri și a accentuat, că Irlandezii nu vor lua parte la sîrbări. — Bravi oameni!!

Politica României.

Am amintit ieri de interviul, pe care corespondentul ziarului „New-York Herald“ l'a avut zilele trecute cu prim-ministrul român. Credem de interes a reproduce acest interviu, așa cum s'a publicat în „Drapelul“.

Eată-1:

București, 7 Iunie n.

Rolul pe care România l'a jucat în cursul ultimelor complicații orientale, a fost un rol pasiv, un rol tăcut, dar' cu toate acestea un rol foarte însemnat; căci România posedă o armată, care ar fi putut interveni eventual într'un sens sau altul.

Politica externă a României este în mîinile primului său ministru; acesta — acum 30 de ani a fost agent diplomatic român în Constantinopol — este unul din puținii bărbați pentru care chestia orientală n'are secrete. De aceea am fost foarte doritor să am o convorbire cu dînsul. Totuși, avînd în vedere natura cam delicată a chestiei, pe care doream s'o discut, am crezut că e prudent să încep convorbirea pe o chestie de istorie veche — chaozul trecutului înainte ca regele Carol să fi adus ordine și regina Elisabeta lumină în vechia provincie română a Daciei.

— „Da, altă-dată, și nu atât de demult, țeara asta era un focar de lupte și de intrigi. Toate au trebuit să fie create din nou — finanțele, o armată, o administrație, școli, căi ferate. Toate acestea trebuiau scoase parcă din pămînt — și așa s'a făcut. Sub prințul nostru de Hohenzollern — regele nostru, — aceasta s'a realizat cu succes. Și încă multe altele, căci avem acum universitățile noastre, căile noastre ferate construite de inginerii noștri; și ne simțim mîndrii cînd ne gîndim că Prințul nostru moștenitor a fost tratat și mîntuit de medici români.

față mai puțin ortodoxă-cuvioasă, cît diplomatică-bizantină, și — cu mîna în buzunarul pantalonilor...

„Nu-l voi lauda pe dl Dima, căci nu-mi plac laudele“...

Atenția generală devine mai încordată. S'auzim, s'auzim!

„Ori-cît ar fi dl Dima de valoros, ori-cît ar fi de meritat, ori-cît..., ori-cât..., ori-cât...“

Și după o lungă și sacadată serie de „ori-cât-urii...“

— „... îl acuz“...

În public se produce o mișcare de surprindere...

Tinerul om al bisericeii vorbește rar, cu opriți în cursul vorbirii și — misterios...

...Că e păgân...“

Miscare și sgomot mare.

Vorbitorul observă o pauză penibilă, apoi...

„Căci se închină la idoli“...

Aceeași pauză penibilă.

„Ear' idoli sînt „Reuniunea“...“

Complăcerea e generală.

Aha, se schimbă vorbirea, eată schinte de spirit, numai de n'ar fi limbajul atât de...

de... ne-poetic și mai fluent n'ar strica...

...A comis furt“...

?! — Earăși pauză penibilă...

„Căci ne-a furat inimile“...

...Aha, așa mai merge...

Vorbitorul își mișcă nervoasă mîna în buzunar; ace un moment... meditează... vrea să...

vede, o salvă de — spirit...

— Și acum cu privire la poziția României în chestia externă, dacă îmi permiteți să vă întreb?

— Da, neapărat, România stă pe terenul status-quo. Noi credem, că tratatul din Berlin a creat o bună și sănătoasă stare de lucruri, care îngăduie tuturor naționalităților diferite din Balcani să se desvolte în pace. Și noi trebuie să facem aceasta: să ne desvolăm în pace. Așa dar, avem de gând să trăim în pace și armonie cu Turcii, pentru ca și Turcia să se poată desvolta în pace și să introducă reformele, care sunt necesare și în Turcia ca preținderea.

Am fost cu deservire contra Greciei în agresiunea ei recentă, neprovocată. Grecia a păcătuit din motive egoiste — dorința de a-și lărgi frontierele — și nu ne-am dat înapoi de a spune Greciei părerea noastră despre purtarea sa. Tot așa cu cazul Armenilor, anul trecut când earăși am avut o atitudine pasivă, simpatice față de Turcia, ne-am gândit, că nu e treaba noastră să ne amestecăm în aceste afaceri; și nu vrem să încurajăm nici revoluționarii greci nici pe cei armeni.

De aceea anul trecut fiind la putere am dat ordin, ca nici unui armean conspirator să nu-i fie îngăduită intrarea în România, fie pe uscat, pe pe apă.

În adevăr, dacă vre-odată am mers contra Turciei, apoi ne-au silit împregiurările. Dacă Turcii ne-ar fi concedat la vreme — de pildă acum 30 de ani — să avem armata noastră, moneda noastră etc., nici-odată nu ne-am fi unit cu Rusia contra Turciei, ci poate cu aceasta contra celei dintâi. Odi-dioară am fost sub protectoratul Rusiei și suzeranitatea Turciei, ei bine, am simțit că degetul cel mic al protecției rusești apasă mai greu ca întregul corp al suzeranității turcești...

Toate acestea sunt bine stabilite. Acum am scăpat de ambii inamici și Turcii au azi în România o țeară, pe pricina căreia se pot bizui — cu atât mai mult cu cât politica noastră este, cum am spus, o politică de progres sănătos, înțeles și pașnic.

Nu dorim să băgăm bețe în roatele vecinilor sau să pescuim în apă turburată. Vrem să fim amici cu toată lumea și să ne permită să ne desvolăm moralmente și materialmente.

Cât pentru Turci, am trăit printre dănișii, și știu că în ceea-ce privește bunăstarea de inimă și de caracter se pot compara în mod favorabil cu orice rasă de pe pământ. Se zice, că Turcii nu se pot reforma. Asta e o nerozie și un non sens. Vezi ce a făcut generalul Von der Goltz din armata lor! Turcii trebuie ajutați în străduințele lor de a merge cu vremea, voia tot! Deși sunt mahometani și nu creștini, au același drept legal și moral de a exista ca națiune ca orice popor. Mulți nechipizuiți au pierdut asta din vedere, pare-se.

— Ce crede Excelenția Voastră de ideea ovreilor de a coloniza Palestina sub suzeranitatea Sultanului, ajutându-l în schimb financiarmente?

— E o idee bună; decât ar trebui să i-se găsească o basă practică. Căci nu numai ar fi un câștig imens material pentru Turcia, dar ar fi un stimul moral pentru ovreii din toate țările, mai ales din Rusia.

Noi, în România, nu avem ură religio-

asă contra ovreilor. Deviza noastră este aceea a lui Frederic-cel-mare: „Fiecare să meargă în cer pe calea sa. Dar invazia constantă a ovreilor din Rusia este pentru noi o grea povară economică, așa că ne-ar fi binevenită realizarea ideii: „Palestina pentru Ovrei“.

† Alexandru Bohățelu.

„Gazeta Transilvaniei“ scrie despre răposatul Bohățelu:

De trecentul răposatului, plin de fapte bune pentru neamul său, sunt legate frumoase reminiscențe ale unui period de stăruințe și lupte pentru progresul și egala îndreptărire a națiunii noastre pe toate terenurile, — stăruințe și lupte, care n-au rămas seci, ci au adus multe roade bune, deși acestea au fost în cea mai mare parte paralisate prin neajunsurile și urgiile tristei epoci de asuprire și de desnaționalizare, ce a urmat după avântul mult îmbucurător și promițtor național din anii șese-zeci.

În acel timp fusese înființat și fostul district al Năsăudului ca un district pur românesc, și în fruntea lui ajunsese, prin încrederea poporului și a monarhului, răposatul căpitan Bohățelu.

Ce s'a petrecut de atunci, cum s'a întors roata sorții popoarelor din această țeară știe fiecare. Cu schimbarea constelației politice interioare, fiind desființată autonomia marelui principat al Transilvaniei, a fost desființat și districtul Năsăudului.

Alexandru Bohățelu a trăit de atunci retras în pensiune, dar nici-odată nu și-a uitat de îndatorirea, ce o avea ca Român, de-a contribui din toate puterile sale la greaua operă de apărare și conservare națională. El a fost între aceia, cari au conlucrat cu zel și cu sincer devotament pentru înaintarea cauzei pe toate terenurile, în timpul din urmă îndeosebi pe terenul economic și cultural.

Tomai în aceste zile, punându-se în fruntea inițiatorilor conferinței generale, ce este conchemată la Cluj pe ziua de 17 (29) Iunie c. în cauza cea mare de existență a bisericii române unite, Alexandru Bohățelu a voit să aducă încă, în etatea înaintată în care se afla, bisericii și națiunii sale tributul unei datorii, de care a fost pînă la urmă înimă sa.

Nu i-a fost dat neobositului luptător și bravului Român să ducă până la sfârșit și această luptă, impusă de vitregitatea timpurilor, ce le străbate azi poporul nostru.

Dar dacă așa a fost scris, el s'a despărțat dintre noi cel puțin cu conștiința, că și-a împlinit o datorie sfântă, și cu firma speranță, că soții sei de luptă vor continua lupta începută cu onoare, cu demnitate și cu energia, care se poate garanta succesul ei.

Familia răposatului a edat următorul anunț funebru:

Subscrișii în numele lor și a tuturor consăngenilor anunță cu inimă frântă de durere trecerea la cele eterne a iubitului soț, tată bătrân, frate, soț și consăngean Alexandru Bohățelu de Glod, căpitan suprem al fostului district Năsăud, în pensiune, membru fondator al „Asociațiunii transilvane pentru

dar nu vorbește. Cum se și vorbească „după niște oratori așa celebri“?

E altul, un tânăr profesor, cu reputație de bun orator.

Incepe pe coarda... națională...

Aha! „a sosit momentul“, bravo, s'auzim, s'auzim, s'auzim!

„Musica e cea mai sublimă — artă; musica națională“...

Bravo! Bravo!

La propunerea unui tânăr ne pregătim pentru tanete de aplauze palmile...

Dar... ce se întâmplă?...

Deodată focul vorbitorului scade, scade rapid, principiile pier, le înlocuiesc personagiile pardon... personalitățile, drace, nu asta! — elogiile personale...

...„S'au distins așa de mult solistele“...

...„Doamna Dima“...

Trăească!

...„D-șoara Jeni Moga“...

Trăească!

...„Închin deci“...

Cineva, un indiscret vecin (de nu vecin!) face atent pe vorbitor...

„Dar am uitat pe valoroasa solistă d-na Crișan“...

Trăească!

...„Închin deci“...

Acelai vecin (de nu vecin!) îl face ear' atent...

...„Și d-șoara Simonescu“...

Trăească!

Publicul e adus într-o situație de enervare, prindere, vorbitorul își pierde firul,

literatura română și cultura poporului român“, presidentul consiliului direcțiunii institutului de credit „Economul“ și proprietar în Cluj, întâmplată după scurte suferințe la 18 Iunie șt. n. la 1 oră după miezul nopții în anul al 81-lea al laborioasei sale vieți și al 40-lea al fericitei sale căsătorii a doua.

S'a mutat din nou la cele eterne una dintre sublimile aparițiuni ale geniului românesc, care într'un timp de peste jumătate de secol a veghat și a îngrijit la cele mai scumpe interese ale neamului său!

Rămășițele pământești ale scumpului defunct se vor așeza spre eternă odihnă în 20 Iunie la 2 ore după amiază, după rital greco-catolic român dela casa proprie (Nagy-utca nr. 44), în moșia sa dela Valea seacă. Fie-i țărta ușoară și eternă memorie! Cluj, la 18 Iunie 1897 șt. n. Alexandru și Ioan Vajda, ca nepoți Dionisii Vajda, ca ginere. Iuliana Bohățel n. Cosma, ca soție. Susana Mihali n. Bohățel, Ludovica Ancean n. Bohățel, ca surori.

Aforisme politice

— Una la ei.

Un tron despotice e virful rămas afară al unui turn dintr'un sat cotropit de munți.

I. Paul.

Chestiuni școlare.

Învățători din Sălagiu.

— Scrisoare part.

Sălagiu, 14 Iunie 1897.

În 11 a. c. luai parte la adunarea comitetului Reuniunii Învățătorilor Sălagieni ținută în școala română gr.-cat. din Șimleul-Silvaniei. Convenind aici cu o mulțime de învățători, eram curios să văd și să aud despre ce conversează ei între ei, pentru-că eram convins că tot insul își va deschide inima ca să-și descopere tainele cele mai secrete. Trebuie să mărturisesc cu bucurie, că am văzut și auzit la ce nu mă așteptasem.

Am văzut niște oameni bravi, plini de însufiețire pentru cultura națională, oameni cu o educație bună și cu cultura generală cum numai se poate pofti, oameni cari în educațiunea populară stau la nivelul unde trebuie să stea azi toate corpurile didactice ale popoarelor civilizate și înaintate în cultură. În frunte cu bravul lor vicepreședinte — președintele ereverendisimul domn Alimpu Barbovici, vicarul Sălagiului — Olteanu, dascăl în Periceiu, schimbau păreri foarte salutare pentru de a putea desvolta cât se poate mai mare activitate în educațiunea națională a copiilor, ținând totodată în evidență și recerințele legilor didactice, cari sunt azi în vigoare.

Ședința s'a deschis prin vicepreședintele reuniunii la 9 ore a. m. și s'a finit la 2 ore p. m. A avut un program foarte bogat și a pertractat o mulțime de afaceri importante și de mare interes pentru reuniune, în liniște și bună înțelegere, cu o serioasă demnă de corpul didactic sălagian, care e conformat în această reuniune cum se poate mai bine construită; și că stă la nivelul la care se află azi e meritul bravilor ei protectori și fundatori, Reverendisimul domn Alimpu Bar-

boviciu vicar și ilustrii bărbați dmni Georgiu Pop de Băsești, mecenatele dascălilor și al tuturor instituțiilor național-culturale, din Sălagiu și Andreiu Cosma.

Aurel Ciupe.

ACRI??

— Colori vii pentru Acuariele. —

(Urmare.)

Ah vezi! uitasem de el, dada Bruno, meșteru hăl mare, alaștie fabrica declarații! Noi aștia suntem numai nește cărpaci caraghioși. Dar unde e, ce mai face, îl cunoști? Nu-l-am mai văzut de un timp încoace, ori a murit? Spune, căci știi, omu-i om, fiecare greșește câteodată, și de aia, nu că doară aș voi să zic despre el vr'o vorbă de ocară, dar știi, așa poate să mă ia gura pe dinainte și n'aș voi să-mi fac păcate vorbind de rău pe morți!

Vezi celea erau vremuri! ce declarațiuni! bună-oară aceea: Pe voi vă urmăim! deveni acum proverbială prin unele „cercuri universitare“. Și apoi să mai zici, că declarațiile sunt ridicole! Cât entusiasm! „Jurăm credință pe veci, prin foc și apă, în ori-ce împregiurări, fără nici o condițiune“, câte nu poți exprima în patru cuvinte, dacă acestea sunt tipărite cu litere așa de grase? Totuși n'a avut dreptate prietnul d-tale! Tipografia e minunată invenție!

Vorba vine așa că toți „urmăm“. Dacă îl apuci însă mai scurt pe Bruno și-l întrebi că cum? toți? „Nu!“ Cine dar? Noi, Bruno și cu „amicii noștri“. Așa da! Adicătelea cum? Sub anonime să ne fie permis a face declarații fiecare pentru ceilalți dar pentru sine nu, poate cu numele nici unul, nici mai mulți? Știi că asta e ceva nou pentru mine? Vezi, puteam să mor nainte de a ști lucrul asta!

Spre a-i mai veni într'ajutor afirmațiunii sale subrede și care stă să se răstoarne dela început, dl Acuarile trage de pâr de prin cărți o teorie, „teoria neamului“. Aceasta sună așa: tinerimea e une-ori un echou capricios al vieții publice-naționale! Ai auzit domnule? Une-ori! Dacă ar trăi neamul acum, de bună-seamă ar aduce ca exemplu pe aceea de: „Pe voi vă urmăim“. Fără să știu neam, rischez și eu o părere: că unul, doi trei, chiar cinci pot să facă pentru ei, dar în numele tuturor și fără știrea lor declarații din interes, patimă, capriciu, inconsecvență și alte păcate ce i-se atribuie tinerimii, nici-odată însă tinerimea întreagă sau o parte mai considerabilă a ei; aceasta e totdeauna sinceră, cu bună credință și bunăvoință, și acestea nu sânt eschise de capriciu. Păcat, că nu ni-se spune numele neamului, căci dacă s'a ocupat mult de tinerime poate am afla lucrurile acestea în scrierile lui.

Că ce păreri am eu despre declarații, proteste și celalalte „i-ar putea spune unii colegi universitari de prin anii 1892/93 și 1893/94 din Viena, și o persoană mai sus pusă decât să fie interesată în lucrurile acestea, și de care nu vei avea motiv să te îndoești, căreia nu de mult i-am scris între altele și despre declarații și proteste. Cu voia d-tale, dacă te descoperii, voiu ruga pe acest domn să publice pașagiile referitoare la astfel de lucruri din scrisoare, dacă o mai păstrează.

Atâta de sigur ar pute zice fiecare conștiința liniștită, că e bine să se facă unele cât mai rar. De aici însă și până la a ridicula și deaparte! Și fiecare trebuie studi și criticată în special, pentru sine.

Sunt momente, când ne s-a vorbi publicului să „te recoman“ în atenția publicului român“ cum ar „Acuarile“. O faci aceasta în formă de răspundere la subscrisori ori cu pseudonime, map lise colec ori nominal, cu sau fără titlu, și declara într-o formă în fine sau în „șu“, puțin poartă; declarația e! E ch... și numai de ragiu și putere, gust și price... Ba unii simțul estetic (?) mai desvolta... an, că se și în formă de „dedicație“ „a...“ lor.

Și fiindcă e vorba de reu... să oprim puțin și la ei! Nu-i va... așu fru... să ai amici și fiecare și-i do... dar trănestești d-ta atâta putere de a... „amunha... — biata, mult aresă supoartel... „amun... apoi omului „dich in die Au... nu... să-l orbești și după aceea să pe... așu demonstrativ, nu știu cum... pare cam suspect, mai ales de... că fiecareia îi place să se laude... căci ce are vede lumea și fără el în ochi lucrurile respective: va căuta să mănânce bucate... va îmbrăca haine de sârbătoare... lueru, pe cel urit îl preocupă... să apară frumos, cu cât e mai... caută să se arate mai în dept... țin patriot va striga mai tare... pumnul în pept „aici e...“

Adecă cu alte cuvinte... bilă de „amici“ — vezi e... — dar nu vorești să-i faci... „declarație“, pentru-că... treaba. Mai bine te apucă... „dedicație“. „Amicilor... înțelege sub aceste cuvinte... la infinit toți sânt „amici... Și mai ales cât mister n... în toată treaba asta? D... a lăsat D-zeu între alt... misterioși, cu părul... de artist, privire ad... tă, e... nu de aceea ca să... variație... Altfel ce farmec a... vieții asta... (Va urma).

REVISTA SEI.

Presă

Gazeta Transilvaniei (124) scrie la primul loc despre regretatul Alecsandru Bohățelu. Reproduc alt loc o parte din acest articol.

Dreptatea (nr. 14) scrie: „Apăr-mă Doamne... — Pricina cetui articolului este temerea de ajutorul al fraților liberi... (Fericici, cei-lalte temeri mai „serioase“. Red.)

CRO

Sibiin, Iunie n. 1897.

† Dionisie Șilutiu de Cărpinișiu. Despre arăd din viață a regretatului D. Șilutiu trei anunțuri funebrele, dela familia institutului „Arie-

rimei, foileton atât de „carnos“ în expresii!... amintește de o floare cu admirabil miros...

Tăcere lugubră...

...„Nu-i spui numele, toți o știți... deci cine-i cunoaște mirosul... să închine pentru ea. Minune, mulțime de cunosători ai... floarei s'au grăbit să o felicite...“

Dar, sigur, floarea nu va fi rămas în cântată, nu de felicitări înțeleg, ci de... vorbirea... odorată!

Printre tineri se produce o mișcare de reacțiune...

Cum? toți vorbitorii teologi, s'au chiar popoi... și încă nu pravoslavnici, ci atât de... lumești... apoi înălțare sufletească, momentul național, cel mai important, ca în palmă... — Se poate asta?! Să vorbească unul... O bombă... să egudue și se facă... purificare în atmosferă...

Dar nimeni nu vrea; toți cunosc situația momentului și pe Sibieni, prefer deci ca într'un colț să-și petreacă între ei, zeflemi-sind și stărsirând...

...Deodată ear': „S'auzim, S'auzim!“

Un alt vorbitor, tot popă, E un provincial, homo rusticus, cum se prezintă însuși, E simpatice, înalt ca un brad, voinic ca un stejar, și cu un puternic glas de proroc, bunăoară ca Isaia din sf. scriptură...

Incepe pe un ton înalt... național... Accentuează, că distinsul Popovici e frate din Moldova, și ne-a unit în artă...

Bravo! Bravo! răsună din toate părțile. Popovici însuși surde mulțumit. Noi tinerii ne pregătim la ovații entusiaste.

Însă, — ear' una! — la masa din frunte să face o dinică mișcare de ne-răbdare, priviri, ele vete, se îndreaptă fulgerător asupra lui, aceste scade cu însufiețire, prin... diminuează... vorbirea se strîmtează... devine tot mai rustic. Amintește de... „bunurile“ germane (Ilaritate, Popovici a hohot) și... urează...

„Să se în... și la noi asemenea Sangesbundi“.

Surprinderă generală, decepția — ce păcat! — pe... obicaiatul „Trăească!“ — răsună astă-dată... —

Nu peste ar... elasi popă simpatice cantă, ca de — zi... o minunată doină, tenoristul dulce... vică mai cantă și el „a lui Barbu La... într'un ton mișcător de jalnic și în... apoi lumea se duce la — cafenea. ita...

E cătră lu... Istovit și covârșit de impresii... moh... părăsesc puținii prieteni din cafenea... alți ne părăsiseră pentru a se da deliciu... conversații cu domnișoarele — să o ia căsă...

Trec printr'... lă laterală. E plină de public dela... Două mese lungi. Camera răsună... și țărăboiul veseliei... E un v... de șopotiri, râsete, ciocnete de păhă...

„Cu toți vorbitorii nimeni nu-i ascultă“...

O privesc... de — modernă!... Ascanio.

2771 K. 1897 fszk. [1468] 3-3

Concurs.

Spre ocuparea postului de păzitor de pădure cercual în cercul Mercurei cu locuința în Apoldul-mare se scrie prin aceasta concurs.

Competințele:

- 1. Salar anual 250 fl.
- 2. Paușal de întreținerea de cal 80 fl.
- 3. Paușal de cancelarie 5 fl.
- 4. Relut de fână 20 fl.
- 5. Relut de lemne 20 fl.

Competenții au de a așterne rugărite instruite în sensul §. 37 XXXI: 1879 pe lângă documentarea ocupației lor de până acum până în 15 Iulie a. e.

Mercurea, în 10 Iunie 1897.

Pretor cercual suprem:

Mangesius.

Tinerilor și bătrânilor

li-se recomandă spre studiere scrierea consilierului în medicină apărută în edițiune nouă și augmentată.

Sistemul nervos

și sexual turburat

precum și vindecarea radicală a acestuia. Se trimite sub plic pentru 60 cr. în marce postale.

[478] 19-52

Curt Röber, Braunschweig.

Mașine de cusut Wertheim

cu cusătură dublă.

Fabricat german de clasa primă, pentru folosință în casă și în industrie, furnisor din Viena la ori-care loc din monarhia Austro-Ungară. [1068] 5-5

Mașină cu tălpi (Hocharmige).	fl. 35.50
Mașină de mână (Hocharmige).	fl. 31.50
Mașină Ringschiff	fl. 49.—
30 de zile timp de probă	5 ani garanție.

Ori-care mașină, care în timpul de probă nu se va dovedi de corăspunzătoare, o primesc îndărăt pe speșele mele.

Prospecte și mostre de cusut la cerere se dau gratis.

Casă de mașine de cusut.

Louis Strauss

Firmă improtecolată.

Furnisor al

„Reuniunii ampoloaiților c. r. de stat“.

Viena, IV., calea Margarethen nr. 12/bg.

Sunt veselă, de a-ți putea împărtăși, că mașina a sosit într-o stare cu totul bună și că sunt mulțumită în mod extraordinar. Voi recomanda bucuros și cu rivă mașinile d-tale în cercurile cunoștințelor mei

Cluj (Ardeal), luna Iulie Februarie 1897.

D. v. F., soția de maior.

Nici-odată

nu se va da rara ocazie de-a procura pentru numai fl. 3.50

următoarea colecție splendidă de obiecte:

10 bucăți fl. 3.50.

- 1 orologiu de buzunar prima anker remontoir, umblă regulat, 3 ani garanție.
- 1 lanț de orologiu, fin de goldin.
- 2 inele de goldin, cu simili briliant și rubine.
- 2 bumbi de manșetă, goldin cu mecanism patentat.
- 1 ac frumos cu broșă pentru dame.
- 3 bumbi de cămeșe la piept, goldin.

Toate aceste zece splendide giuvaere dimpreună cu orologiu remontoir anker, costă numai fl. 3.50

Se trimite per Nachnahme prin

Alfred Fischer,

liferant al

societății oficialilor c. r. de trenuri.

Viena, I., Adlegasse nr. 12.

Pentru lucrurile neconvenite se retrimite banii.

Stofe veritabile de Brünn

pentru vară și toamnă

[689] 16-45

0 bucată de 3-10 metri, din care ese un rind întreg de haine bărbătești (roc, pantaloni și giletă) costă numai	fl. 4.80 veritabilă stofă de lână bună fl. 6.— veritabilă stofă de lână mai bună fl. 7.— veritabilă stofă de lână fină fl. 9.— veritabilă stofă de lână mai fină fl. 10.— veritabilă stofă de lână foarte fină	lână curată de oaie.
--	--	----------------------

O bucată pentru un rind de haine negre de salon 10 fl.

Asemenea stofe pentru pardisii, loden de turiști, kamgarn foarte fin și tot felul de alte stofe spezează cu prețurile de fabrică deșosul de fabrică de stofe, prea cunoscută cu reală și solidă

Siegel-Imhof în Brünn.

Mustre gratis și franco. Spedarea conform mustrelor e garantată.

Favorurile ce le dă comandarea de stofe direct la firma de mai sus, în locul unde se fabrică, sunt însemnate: abundență întru a alege, mărfuri proaspete, prețuri fixate ieftin, executarea curantă a celor mai mici comande etc. etc.

Distinsă și cu marea medalie de milleniu.

Borsec

baie de cură, în Ardeal, comit. Ciucului, patria brazilor.

Sesoul ține dela 15 Iunie — 15 Septemvrie.

Călătoria: Până la Reghinul-săsesc (Száz-Régen) cu trenul, de acolo cu trăsurile subvenționate de direcțiune. Prenotări pentru aceste trăsuri se pot face la întreprinzătorii Miklós-Görög în Reghin.

Calea sudică: Brașov—Csik-Szereda, cu trenul, de acolo cu trăsura.

Apă de Borsec este regina apelor minerale. Se poate comanda la direcțiune în Borsec.

Se capătă pretutindenea.

În Sibiu se vinde la: J. B. Misselbacher și L. Fuchs.

Cu informațiuni privitoare la băi, la apă acră cu prospecte, prețuri, etc. servește direcțiunea băilor din Borsec. [1407] 3-10

Postă și telegraf în loc.

La toate expozițiile din lume a câștigat premiul I.

Fotografări zilnic la ori-ce fel de timp dela 9-5 ore.

Atelier fotografic de bun renume

VILHELM MANN

Sibiu, Piața-mare nr. 19. [1219] 8-32

se recomandă pentru executarea excelentă a ori-cărui fel de fotografie: portrete singuratic, grupuri de familie sau societăți de nemărginit număr, precum și tablouri.

!! Specialist în fotografiarea copiilor !!

Portrete pe platină în mărime naturală dela 15 fl. în sus. Executare corectă și garanție pentru identitate perfectă.

Fotografări zilnic la ori-ce fel de timp dela 9-5 ore.

MAYPOLE SOAP

colorează în ori-ce culoare și ori-ce nuanță.

DIE HAND MACH DEM FÄRBER

MIT MAYPOL. FRÜHER

MAYPOLE

FÄRBE SEIFE

WASCHT FÄRBT UND GESCHWÄMT

HÄNDER NICHT

Cea mai nouă invențiune pentru vopsitoria de casă!

Invențiune epocă: curăta de 500%

Săpunul acesta de renume universal vopsește în 15 minute, cu puțină apă caldă, haine, blouse, gulere, stofe de mătăș, catifea, satin, creton, batiste, gaze, cămeși, ciorapi, năfrâmi, mănuși, funde, cipete, ș. a. m. în ori-ce culoare; ori-ce haină se face, ca prin farmec, nouă, coloritura rămâne, neschimbată, nu se slăbește și e liberă de venin; stofa nu se strică. O bucată 40 cr. (negru 50 cr.) Atăta ajunge la o blusă femeiască. La fiecare bucată e adăusă o instrucție de întrebuințare. [1351] 5-10

Patentat în toată lumea.

The Maypole Company Limited, London.

Agentura principală pentru monarhia austro-ungară, statele balcanice, Turcia și Grecia:

Leopold Sonnenschein,

Budapesta, Arany János-utca nr. 15.

În Sibiu se capătă la firmele: Mihail Braun, M. Breckner și R. Krassovszky.

Elegante

Inele de dame și domni

Veritabile 14 carate argint aurit; fiecare bucată e marcată oficios, pentru durabilitatea vecinică garanție de 5 ani.

Numărul 191, cu simili-briliant fl. 2.40.

Numărul 22, cu safr și brillant imitat fl. 1.90.

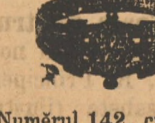
Numărul 145, cu simili-briliant fl. 1.75.

Numărul 37, cu imitație de Turkis fl. 1.95.

Nrul 117, cu imitație de Turkis fl. 1.75.

Numărul 142, cu simili-briliant fl. 1.75.

Briliantele imitate a acestor inele sunt de un foc splendid. Inele de logodnă fl. 1.20 bucate; ca măsură se pot da fășii de hârtie. A se procura dela [1321] 4-6

Alfred Fischer,

Viena, I., Adlegasse nr. 12.

Se trimite prin rambursă (Nachnahme). — La cas de-a nu conveni se redau banii.

Catalog gratis.

În atențiunea damelor!

Consemnarea de prețuri excepționale pentru stofe de vară

a casei de stofe de modă

Matia Weiner,

Budapesta, VI., calea Andrassy Nr. 3.

Stofe de mătăse.

Pongis iaponez, de spălat, în lățime de 60 ctm. în desinuri noue, admirabile, 73, 83, 93, 105, 125, 145 cr.

Mătăse crudă, de spălat, în lățime de 50 ctm. netedă și cu desinuri mici, frumoase, 55, 75, 85 cr.

Mătăse neagră de Lyon, netedă și cu desinuri noue brocat, în lățime de 50 ctm. 84, 93, 105, 115, 125, 145, 165 și mai sus. [1394] 3-4

Stofe de spălat.

Batist englez, à jour, de spălat, 18, 25, 48 cr.

Batist francez, à jour, curat alb și cu desinuri colorate, 24, 43, 55, 58, 75 80 cr.

Voiluri bune de spălat 18, 22, 32, 35, 38 și mai sus.

Flanel Lawn-Tennis, de frumsețe surprinzătoare 24 cr.

Satin francez pentru haine metru per 42 cr.

Zephir englez, mărgat și carré, curat de ață, în lățime de 80 ctm. 55, 75, 90 cr.

Stofe din lână și mohair.

Stofă engleză de vară, în colorile cele mai noue 30, 33, 45, 48, 55, 65, 70 și mai sus.

Noutate franceză, mohair grenadin curat, în lățime 120 ctm. 95, 140, 185 și mai sus.

Stofă engleză de lână curată de oaie, în lățime 120 ctm. foarte acomodată pentru haine de călătorie, 95, 115, 125, 130, 150 și mai sus.

Fiecare p. t. damă se cercă în interesul sen propriu, pentru acoperirea trebuințelor din aceasta colecție de mustre, care se trimite gratis și franco.

Pentru „Tipografia“, societate pe acțiuni: V. H. Dressnandt.

Pentru tipar responsabil: Ionif Marshall.